

U.G. 3rd Semester Examination - 2021

SANSKRIT

Course Code: BSNSCCHT303

Course Title: Indian Social Institution and Polity

Full Marks : 40

Time : 2 Hours

The figures in the right-hand margin indicate marks.

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable.

1. अधोलिखितेषु दश प्रश्नाः देवभाषया देवनागरीलिप्या च समाधेयाः : 1×10=10
 - i) मनुसंहितायाः प्रधाना टीका का?
 - ii) बंगस्मृतिकारस्य कस्यचिदेकस्य नाम लिख्यताम्।
 - iii) सूत्रग्रन्थस्य कस्यचिदेकस्य नाम उल्लिख्यताम्।
 - iv) जैनधर्मस्य कस्तावत् प्रवर्तकः?
 - v) रजोगुणप्रधानो वर्णः कः?
 - vi) प्रतिलोमविवाहलक्षणं किम्?
 - vii) व्यवहाराध्यायस्य विषयः कः?
 - viii) पुरुषार्थचतुष्टयमुल्लिख्यताम्।
 - ix) 'राजधर्मः'—कस्मिन् ग्रन्थे कस्मिन् अध्याये चालोचितः?
 - x) षाडगुण्यं किम्?
 - xi) विष्णुगुप्तः कस्यापरं नाम? तेन को ग्रन्थः प्रणीतः?
 - xii) 'दूतप्रणिधिः'—शब्दस्य कोऽर्थः?

xiii) निसृष्टार्थदूतः कः?

xiv) मनुसम्मतं धर्मलक्षणं किम्?

xv) उपायचतुष्टयमुल्लिख्यताम्।

2. अधोलिखितेषु पञ्च प्रश्नाः देवभाषया देवनागरीलिप्या च समाधेयाः : 2×5=10
 - i) मनुसंहितानुसारे धर्मस्य उत्सः कः?
 - ii) विधवाविवाहविषये निर्देशः कस्यां संहितायां समुपलभ्यते?
 - iii) गुणकर्मानुसारतः वर्णसृष्टिः कुत्र प्रतिपादिता?
 - iv) मात्स्यन्यायः कदा समाजे समुपजायते?
 - v) केषां मात्राभ्यः राजा निर्मितो भवति?
 - vi) 'महती देवता ह्योषा नररूपेण तिष्ठति'—इति वचनं कुत्रोपलभ्यते?
 - vii) 'यत्र नार्यस्तु पूज्यन्ते, रमन्ते तत्र देवताः'—इत्यस्य तात्पर्यं किम्?
 - viii) दण्डस्य अप्रयोगात् अप्रयोगेन वा का हानिर्भवति?
3. देवभाषया द्वयोरुपरि टीका विरच्यताम् : 5×2=10
 - i) राजमण्डलः
 - ii) अष्टविधविवाहः
 - iii) वैदेहकव्यञ्जनः
4. अधोलिखितेषु विषयमेकमधिकृत्य निबन्धो विरच्यताम् : 10×1=10
 - i) कौटिल्यकृतम् अमात्यनियोगात्मकमालोचनम्।
 - ii) गान्धीवादः।
 - iii) वैदिकसमाजे नारीणां स्थानम्।